

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

64. Mandarinini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

duxit ab Regina matre, quamuis hæc in publicis nihil possit, & veteres illi Philolophi de suprema Regis in reos potestate filio summum ius, matri summam misericordiam videri voluerint tribuisse.

Postremò deniquè de Præfectis extra regiam urbem superest id solum indicem quod in Sinis dixi maximè admirandum. Ordinem scilicet in tanta regentium multitudine singularem; consensionem in diversitate tam varia; in potestate imperandi tam soluta, & libera obedientiam; ex quo tam facilis regnorum quindecim, tutaque sit administratio, ut vnus omnia & solus, omnium Imperator, & norit, & possit, & peragat. Habent Sinæ descriptos eorum titulos & classes, & classium gradus, nobis ad notandum præfecturæ cuiusvis Magistratum, Mandarinorum vox deinceps vsui sit, Sinis extranea, ex Lusitanico mandandi verbo nata, & Europæ iam familiaris. Editur Pechini quorundam eorum Catalogus, & anno 1644. munerati sunt octo & triginta supra nouies mille & quingentos extra urbem regiam Mandarinis; in vrbe bis mille ducenti decem & quatuor; nouem gradibus potestatis, dignitatum, & præstatione honoris diuiduntur; quos propria cuique gradui, ne quis in iis erret, discernunt insignia, in calceis, pileis, colore, Zonis auro, gemmis, ebore, ligno fibulatis. In processu equitant infirmi; portantur exaphoris vel octophoris alij, condigna officio quod gerunt magnificentia; præsertim Proreges qui tanta incedunt maiestate, ut scribat ipsemet illius spectator, nihil vsquam tale in Europa spectari. Iam quoad limites & officia iurisdictionis, dici non potest inter illos quam religiosè obseruentur, illudque tantopere ab antiquis laudatum, Reipublicæ summam sapienter iubendo, & constanter parendo contineri, quantum apud Sinas præ aliis vbique gentibus pondus obtineat. Proreges quos Tutanos vocant, quid mense quolibet exacto gestum sit in aulam perscribunt, & de gerendis subsequenti mense, Collegij Regij, Regisque ipsius mandata exquirunt, accipiuntque celeritate non dispari per equestres Regis nuntios, quorum diu noctuque ingens multitudo suas currendi vices in prociñctu expectat Mandarinis gradatim ad superiora munera promouentur, non subsultim, quod sit ut sui experimentum certius præbeant, & fingantur in arte regendi diutius; cumque sit omnibus solenne, ut non alia prouehantur via, procul abest æmulatio, commendationes, gratia, & patrociniū, quibus sæpè maximè indigni abundant quammaximè. Ad hæc legitimo quisque triennio Magistratum absoluit, ad nobiliorem, nisi commerita obstituerint attollendus, quod eodem in loco nunquam assequitur, ne parata diu auctoritas cogitationem illi subiiciat aliquam dominandi, quam etiam ob causam, gubernationi adhibetur nemo, nisi extra Prouinciam vnde oriundus, ne priuatis, propinquorum, & amicorum rationibus, & gratia expugnatus, alieno iuri fiat iniquior, vel alias à patria sua regiones ducat à se tanquam extraneas: quæ tamen ratio in oppositum valet quoad armorum Mandarinis, rectè iudicantur

64.
Mandarinis.

65.
Inspectores
Magistra-
rium & pe-
na.

iudicantur pro suis in patria fortius, & fidelius pugnaturi quam pro ignotis, aut longinquis. Illud quàm seuerum tam cautum, quod ituro in Prouinciam Mandarinis, non datur Ministrorum, & familiae optio, quamcumque in urbem mittitur, illic stipendio publico paratam admittere cogitur, ne aut familiares aut ipsemet, corrupti iuris pretio saginentur, vel putet artectos tot in se oculos ad ea quæ peccauerit cæcos fore. Obeunt enim Prouincias Inspectores, altero seu tertio quoque anno, ab Rege missi cum imperio in omnes Mandarinis, iique bono communi in paucis addicti, norissima fidei, probitatis, & scientiæ; dissimulato interdum munere, quanto occultius, tanto interius in eorum vitam & acta se penetrant, iisque iuridicè cognitis, repente se produnt, demandati officij diploma exhibent, tabularium reuoluunt causisque retractatis, compertos iniusti Mandarinis plectunt. Lege siquidem, vniversi qui regunt à Proregibus vsque ad infimos acta sua omnia, sententias, indulta, & quicquid demum quotidie gestum est in publicis tabulis relinquunt. Sed longè grauior ab quaestionibus & causis metus, quas secum aduersus Mandarinis capitalius reos, ad primum in aula tribunal Inspector defert, vt pronuntietur de illorum pœna. Tribus item quibusque tricenniis omnium extra urbem tribunaliam præfides sistere se aulæ recepto more adiguntur, sui ac suorum daturi rationem. Nec ista quis credat simulari ad continendos in officio Magistratus; damnatos culpæ sua certo certius manet pœna, cuius seueritatis fidem qui aderat, volens incredulis facere, Mandarinorum censuit ad quatuor millia qui anno 1607. variè sunt multati, nec de numero ambigi poterat, cum statim eorum quaquaversum, edita vulgentur nomina, & causæ ac tituli pœnarum quæ illis infliguntur, quarum longè maxima est infamis toto regno pudor. In iis maiori sunt odio qui venale ius habuere, aut vsurpauere sibi de publico aliquid, citantur in aulam, nudantur dignitatis insignibus Mandarinorum cultu, & officio, exauthoratique in perpetuum expelluntur. Deinceps veniunt quorum seueritas crudele ac barbarum sapuerit, qui solutis vixerint moribus; qui Præfecturæ, ac familiae decorum promiscuè duxerint, eodem hi afficiuntur supplicio nisi quod in aula subire conspectum minimè coguntur. Qui præcipitatis sententiis, maturæ præuenterint causarum examina, retruduntur in inferiorem gradum; Senes deniquè iam animo enerues, & castigandis sceleribus remissi, domum placidè ablegantur, saluo quidem officij honore, & insignibus, sed gubernationis in posterum spe omni, & ambitu cassi. Has pœnas tamen probari ab Rege oporteat, verum cuiquam, gratioso licet, nunquam ausit donare, ne veri & æqui, ac publici parum amans notetur. Mandarinis qui degunt in aula Pechinensi, scrutatur penitus, Senatus Præses, quem Lipum appellant, & constare ex iis diximus, quos vocant cæli Mandarinis; instituitur hæc indagatio quinquenniis singulis summa potestate; citra iuris apices, & formas, & secreta dumtaxat